

Het heiligenboek

Hiëronymus Aemiliani. De dienaar van de armen *Tom Zwaenepoel*

Uit talrijke heiligenlevens blijkt dat heiligen ‘doodgewone’ mensen zijn met positieve kanten, maar evenzeer met tekorten. Ze vinden de juiste weg pas na een uit de hand gelopen ‘wereldlijk leven’, na een pijnlijke ervaring, na een veeleer toevallige ommekeer of na persoonlijke beproeving, een langzaam en moeilijk bekeringsproces. Een fraai voorbeeld is de Italiaan Girolamo Miani.

Hij wordt in 1486 geboren in Venetië als telg van een oud adellijk geslacht. Op vijftienjarige leeftijd treedt hij in dienst van het Venetiaanse leger, waar hij al vlug tot generaal promoveert. Hij leert het aardse leven in al zijn rijkdom kennen en wordt geconfronteerd met macht en prestige. Bij de verdediging van Castelnuovo tegen de aanstormende pauselijke troepen wordt hij krijgsgevangen. Voor het eerst komt hij in aanraking met een ongemakkelijk gevoel: beroofd worden van de eigen vrijheid. De immense wereld met de prestigieuze poorten die opengaan voor ‘mensen met aanzien’ wordt teruggebracht tot een kleine ruimte tussen tralies en muren. Deze ervaring betekent een keerpunt in zijn leven. Volgens de legende zou Maria in zijn kerker zijn verschenen en hem de sleutel hebben gegeven. Korte tijd na zijn ontsnapping komt er een einde

aan het geweld en de oorlog. Hiëronymus wordt eerst burgemeester van Treviso, verlaat vervolgens het leger. Hij verdeelt al wat hem toekomt onder de noodlijdenden. De ontmoeting met de Moeder van God spoort hem aan tot caritas, medelijden met de medemens aan de rand van de samenleving.

Allereerst ontfermt hij zich over kinderen die hun ouders verloren tijdens de oorlog en doelloos rondzwerfen door dorpen en steden. Voor hen richt hij meerdere Noord-Italiaanse weeshuizen op. Deze plaatsen zijn een alternatief voor de geborgenheid en de liefde binnen de familie. In 1518 wordt hij tot priester gewijd.

Om de zorg voor de kinderen te verzekeren, creëert Hiëronymus in 1528 een sociëteit van priesters, de dienaren der armen (*Compagnia dei servi dei poveri*), die later meer bekendheid krijgt als de orde van de somaskers, genoemd naar het moederhuis in Somasco. De laatste jaren van zijn leven brengt Hiëronymus door in afzondering. Hij ontvlucht de drukte en zoekt de stilte op om in dialoog te treden met zijn Vader. Gebed en meditatie voeden zijn hunker naar het geloof dat sterker en sterker wordt.

Wanneer de pest in 1537 in heel Italië uitbreekt, ziet Hiëronymus

in dat zijn roeping niet langer erin bestaat in afzondering te leven. Bewust kiest hij ervoor om de pestlijders zoveel mogelijk te verplegen. Bij de verzorging van de doodzieke burgers geraakt Hiëronymus besmet en sterft uitgeput. In 1568 wordt zijn orde door Pius V ingedeeld bij de augustijnen. In België zijn de broeders van de heilige Hiëronymus Aemiliani vooral geëngageerd in de zorg van oude mensen en zieken evenals in de opvoeding van wezen.

In zijn kerker komt Hiëronymus tot inkeer als hij ziet hoe mensen op wie hij altijd heeft neergekeken, haast automatisch hun toevlucht nemen tot het gebed. Voor hem is de manier waarop deze verschoppelingen bidden nieuw. Wat hij eerst vol verachting heeft verworpen, voert hij voortaan zelf zonder ophouden uit. Zijn ‘nieuwe’ leven wordt één lang gebed en een rozenkrans met parels van naastenliefde. Hij vangt aanvankelijk wezen en verwaarloosde kinderen op in zijn eigen huis, huurt vervolgens andere huizen en richt weeshuizen op die hij met scholen verbindt om de jonge mensen toekomstperspectieven te geven. Behalve voedsel en verzorging krijgen ze ook geestelijke begeleiding. Op het einde van zijn leven wordt de verpleging van pestlijders hem fataal.

De heilige, wiens feestdag op 8 februari valt, wordt in de schilderkunst vaak afgebeeld met kinderen, of – verwijzend naar zijn gevangenschap – met een ketting, ijzeren bollen of boeien. Ook boeken en een doodshoofd behoren tot zijn attributen. Hiëronymus geldt als de patroonheilige van de oprichters van scholen, verwaarloosde jongeren en wezen.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijjsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

4 december, 21.45 uur, Canvas. *Hunger*. Op historische feiten gebaseerd en veelvuldig gelauwerd Brits drama uit 2006 over hongerstakende IRA-militanten.

5 december, 23.40 uur, Canvas. In de serie *Taboe* de aflevering *Claire, ik en mijn broer*. Documentairemaker Maris De Smedt volgt een jaar lang een achttienjarige drieling.

6 december, 20.40 uur, Canvas. *De patat*, Zevendelig culinair reisprogramma waarin chef Jeroen Meus op zoek gaat naar de geschiedenis van de aardappel en zijn invloed op het dagelijkse leven in verschillende landen. Vanavond de eerste aflevering, Peru.

6 december, 21.10 uur, Canvas. Vierde aflevering van *Niets is zwart-wit*, documentaireserie over Wereldoorlog I. Vanavond *Amandus Sticker. Burgemeester tijdens de wederopbouw* (over het dorp Reninge).

6 december, 22 uur, Canvas. *Into the Mind*, driedelige BBC-serie over de manier waarop de wetenschap diep in onze hersenen is doorgedrongen om de werking en behandeling ervan in kaart te brengen. Vanavond de slotaflevering *Broken Brains*, die toont hoe de wetenschap veel leerde over de werking van ‘normale’ hersenen door experimenten op ‘abnormale’ hersenen.

De vrome kudde

Muizenplaag *Ingezonden door Jan Umans*

Een parochiepastoor kampt met een ernstige muizenplaag in de parochiekerk. Hij krijgt de beestjes maar niet uitgeroeid en vraagt ten einde raad tijdens zijn zondagspreek zijn parochianen om hulp. Een 83-jarige vrouw staat op en zegt:

– Mijnheer pastoor, ge moet uw muizen dopen.

De pastoor is verwonderd:

– Dopen?

– Inderdaad. Ik heb acht kinderen, liet ze allemaal dopen, maar in de kerk zie je er niet eentje!

Limerick *Ingezonden door Marcel Dewanckel*

Een computerfan uit Heverlee, droomde elke nacht van zijn pc, van w w w en van punt b e. En de muis? Zijn kat was weg ermee.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

mede-plichtige leenman		groot water	zangstem sportman	spil	planeet deeg- waren		akelig
↳		↓	↓	↳	↓		3
gewicht zelf- ingenomen	↳			8	papegaai nood- signaal	↳	
↳				↳	betaal- plaats	↓	4
gebak		muggen- larve	↳		6		gedroogde vrucht
↳		↓		↳	getroffen Bijbelse man		↳
aan- tekening Turkse titel	↳	7		↳	trekdier	↳	Frans eiland
↳				↳	anti- climax zaterdag	↓	↳
deel van Frankrijk markt- tent	↳		↓			↳	aan- gehecht takje
↳		2			↳	genees- heer	
							5

Tijdschriften van 'De Puzzelaar' vindt u in de perswinkel.

Oplossing van de puzzel van vorige week: SITUATIE

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---